

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Liikenne- ja viestintäministeriö
kirjaamo@lvm.fi

Lausunto
31.8.2020

VN/15021/2020

1/2

LAUSUNTO LUONNOKSESTA HALLITUKSEN ESITYKSEKSI YLEISRADIO OY:STÄ ANNETUN LAIN 7 §:N MUUTTAMISESTA

Liikenne- ja viestintäministeriö on pyytänyt työ- ja elinkeinoministeriöltä lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi Yleisradio Oy:stä annetun lain (jäljempänä myös Yleisradio-laki) muuttamisesta. Esitysluonnoksessa ehdotetaan muutettavaksi sanotun lain 7 §:ää niin, että siinä tarkennettaisiin Yleisradio Oy:n julkisen palvelun tehtävän määritelmää EU:n valtioneuvoston päätöksen edellyttämällä tavalla. Ehdotuksen mukaan Yleisradion sisältöpalvelujen pääpainon tulee olla liikkuvaa kuvaa tai ääntä sisältävissä julkaisuissa. Edelleen ehdotuksen mukaan tekstimuotoisen sisällön tulee pääsääntöisesti liittyä yhtiön liikkuvaa kuvaa tai ääntä sisältävään julkaisuun.

Esityksen taustalla on Euroopan komissiolle vuonna 2017 tehty valtioneuvoston kantelu, jossa komissiota pyydettiin ratkaisemaan, saako julkisia varoja käyttää sellaisten tekstimuotoisten journalististen verkkosisältöjen tuottamiseen, jotka eivät liity julkisen palvelun yleisradio-ohjelmistoihin. Työ- ja elinkeinoministeriö on koordinoanut kanteluasian käsittelyä liikenne- ja viestintäministeriön ja komission välillä sekä osallistunut kantelua koskevien Suomen vastineiden laatimiseen. Työ- ja elinkeinoministeriö esittää lausuntonaan esitysluonnoksesta seuraavat huomiot:

EU:n valtioneuvoston päätöksen koskevat huomiot

Työ- ja elinkeinoministeriö pitää esitystä EU:n valtioneuvoston päätöksen näkökulmasta perusteltuna, sillä komissio on kanteluasian käsittelyn yhteydessä katsonut, että nykyisen Yleisradio-lain 7 §:n mukainen julkisen palvelun tehtävän määritelmä ei ole riittävän tarkka sen osalta, sisältyykö siihen tekstimuotoisten journalististen verkkosisältöjen tuottaminen eikä se näin ollen täytä kaikilta osin valtioneuvoston päätöksen soveltamisesta julkiseen yleisradiotoimintaan annetun komission tiedonannon (2009/C 257/01) mukaisia edellytyksiä. Suomen viranomaiset ovat saaneet komissiolta alustavan näkemyksen, jonka mukaan Yleisradio-lain 7 §:ään ehdotetut muutokset täyttävät EU:n valtioneuvoston päätöksen vaatimukset.

Kilpailulain säännösten huomioon ottaminen

Työ- ja elinkeinoministeriön näkemyksen mukaan esitysluonnoksen ehdotusta tulisi arvioida EU:n valtioneuvoston päätöksen lisäksi myös kilpailulain (948/2011) 4 a luvun säännösten näkökulmasta, sillä Yleisradio Oy:n toiminnassa saattaa olla kyse sanotussa luvussa tarkoitettua toiminnasta. Lähtökohtaisesti verovarot olisi perusteltua kohdistaa pääasiassa yleisen edun edellytyksellä tai markkinapuutteella perusteltavien palvelujen tuottamiseen.

Yleisradio Oy:n julkisen palvelun tehtävän määrittelyn täsmentämistä nykyisestä voidaan pitää tavoitteena kannatettavana. Esitysluonnoksen säännöskohtaisissa perusteluissa lueteltujen poikkeusten osalta esitystä tulisi kuitenkin tarkentaa. Koska kyseessä on laissa säädettyä tehtävää koskevista poikkeuksista, tulisi niistä säätää selvästi pykälätasolla eikä vain esitysluonnoksen säännöskohtaisissa perusteluissa.

Sen lisäksi, että ehdotettua 7 §:ää koskevista poikkeuksista tulisi säätää pykälätasolla, tulisi niiden muotoilujen olla mahdollisimman tarkkarajaisia ja yksiselitteisiä. Poikkeusten tarkkarajainen määrittely on olennaista sen vuoksi, että kilpailulain 4 a luvun säännöksiä ei sovelleta muun muassa tilanteissa, joissa julkisen toimijan harjoittama taloudellinen toiminta seuraa välittömästi lainsäädännöstä.

Antti Neimala
Ylijohtaja

Iiro Ihanamäki
Erityisasiantuntija